

førtes paa Indtægtsiden og de 328,000 Rb. opførtes som særlig Udgift for Kongeriget. Det er altsaa min Anskuelse, at kun $\frac{3}{5}$ blive at udrede for Kongerigets Vedkommende. Da de to Femtedele af denne Sum udgjøre 131,000 Rb., og da denne Capital skal vedblive at udredes i 20 Aar, dreier altsaa det egentlige Spørgsmaal sig, naar man ikke regner Renter og Rentestrenter med, om den Sum af 2,620,000 Rb. skal vedblive at paahvile Kongeriget. Jeg troer, at der i denne Sums Størrelse maa ligge et Forsvar for, at jeg har tilladt mig at bringe denne Sag frem for Thinget til Dverveitelse eller Afgjørelse.

Indenrigsministeren: Jeg skal ikke opholde mig ved den Indsigelse, jeg strax kunde gjøre imod dette Lovforslag, at, naar det gaar ud paa, at den omtalte Obligationsgjæld ingen særlig Gjæld er, og dermed altsaa, at det er en fælles Gjæld, dette Spørgsmaal ikke eensidigt kan afgjøres af Kongen ifølge Rigsdagens Forslag. Kongen kan ikke ville, ved at sanctionere en saadan Lov, afgjøre, hvad der hører ind under den fælles Gjæld. Men det er mig vigtigere at vise, at hele Lovforslaget hviler paa en aldeles urigtig Opfattelse af de Forhold, der tales om. Det er imidlertid meget vanskeligt at fremstille dette for det høitærede Thing saaledes, at de Herrer Landtshingsmænd kunne følge mit Foredrag. Det hele Spørgsmaal om Seddelgjælden, dens Berigtigelse og alle de derhen hørende Transactioner, er saa indviklet, at det ikke vil være mig muligt i et mundtligt Foredrag at fremstille det hele Forhold klart for det ærede Thing, skøndt jeg hændelsesviis har havt meest med denne Ting at gjøre og navnlig havt en Hovedandeele i Forhandlingen om og Afslutningen af Overenskomsten af 1838 i den saakaldte Tolv Millions Sag, hvorved disse Forhold bleve ordnede, og hvorved navnlig den omhandlede Obligationsgjæld blev slettet. Jeg troer imidlertid, at der ere nogle Facta, som ville være idetmindste de fleste af de Herrer betjendte, naar jeg fremhæver dem, og som ville kunne vise, at denne Lov ikke bør nyde Fremme. Det er vitterligt, at der blev

Dele til Seddelgjælden, og navnlig skulde Renten af Hæftelserne først og fremmest anvendes til Indfrielse af Seddelgjælden. Dette skete nu paa forskjellige Maader. I Kongeriget skulde det navnlig ske ved de $\frac{5}{6}$ Bankhæftelser af Landeindommene. Men, da det var for byrdefuldt for Kongeriget, vel at mærke for „Kongeriget“, at udrede disse Summer, da Kongeriget vilde blive prægraveret ved at udrede samme foruden alle de øvrige Byrder i Forhold til hele Monarchiet, overtog Statskassen sig vel at godtgjøre Landeindomsbesidderne disse $\frac{5}{6}$ i Kongerigets Landsskat, men man lod Banken saa beholde sin Ret til at oppebære disse $\frac{5}{6}$ som Bidrag af Kongeriget til Seddelgjældens Indfrielse. Da Tiden gik frem, opstod der Tvist, om det var rigtigt, at Banken ved Siden af de øvrige til Seddelgjældens Indfrielse bestemte Intrader, den havde, ogsaa kunde oppebære de fulde $\frac{5}{6}$ til Seddelernes Indfrielse, derunder indbefattet Byrden efter Loven af 4de Februar 1820, hvilken Byrde for Pengevæsenets Skyld udgjorde 6—7 Millioner, indtil Alt der ved var berigtiget. Man saae og meente, at Banken blev for rig; mange Forhandlinger fandt Sted, og endelig blev Overenskomsten af 1838 affluttet, hvorved opnaaedes, iblandt Andet, at Kongerigets Bidrag til Banken blev nedsat til $\frac{2}{6}$, ($\frac{2}{5}$ af de $\frac{5}{6}$) til circa 324,000 Rb. om Aaret istedetfor 820,000 Rb. Men dette forandrede aldeles ikke Charakteren af hvad Bidraget tidligere var; det var et Bidrag af Kongeriget til Seddelgjælden. Da Banken derhos paa den ene Side fastholdt de $\frac{2}{6}$, som den nu oppebar selv directe gennem Amtsforvalterne, men paa den anden Side ønskede, for at kunne benytte Capitalen, at der blev udstedt Obligationer for Resten af Seddelgjælden, der antoges at udgjøre omtrent 7,300,000 Rb., saa skete dette. Men disse Obligationer kom aldrig ind under Statsgjælden eller under Statspaasiverne, som der og er erklæret fra Statsgjældens Bestyrelses Side; thi det blev tillige bestemt, at Banken skulde ved hine 324,000 Rb. baade forrente og amortisere hele denne Capital, saa at det var Bankens og ikke Statens Geschäft, og saaledes er det stadig holdt. Derfor er Beløbet ikke opført, og derfor har det ikke kunnet om-